

نگاهی به «کار نویسنده»

سپهر حمیدی

خط زبان عامیانه با نثر ادبی است.

به این جمله‌ها که در صفحه ۲۱۷ سطر ۲۱ آمده است نگاه کنید: «عصرها کار زیادی نمی‌کنم. مایلیم اگر بتوانم عصرها از خانه بیرون برم» و دقیقاً دو سطر پایین‌تر این اشکال دیده نمی‌شود: «بله. برنامه همه روزه این است که برای شنا کردن به کنار رودخانه بروم.»

غلطهای چاپی نیز در این کتاب به چشم می‌خورد که جایز نبود در چنین مجموعه‌ای که وارد مقولات ادبی شده این اشتباهات دیده می‌شود:

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۱۷۱	۹	دوباره	دوباره
۱۹۵	۱۰	نمی‌گذارید؟	نمی‌گذارد
۲۲۰	۱۴	انشعاب‌ها	انشعاب‌های
۲۲۳	۶	داشتند	داشتند
۲۵۲	۲۳	گفت	گرفت
۲۷۴	۷	آکسفود	آکسفورد

البته با اینکه کتاب مذکور دارای غلط‌نامه نیست، بر آن نیستیم که غلط‌نامه‌ای برای کتاب حاضر بنویسیم یا اینکه اشتباهات و ویرایشی آن را سطر به سطر ذکر کنیم، فقط خواستیم به‌طور نمونه مواردی از این دست را نشان بدهیم. از آنجایی که مسئولیت بازرینی و ویرایشی آن به عهده آقایان محمدرحیم اخوت و محمود نیکبخت بوده است می‌بایست در این مورد حوصله بیشتری به خرج می‌دادند تا از پریشانیهایی که به‌طور مثال در صفحه ۳۸۸ سطر ۵ شاهد آنیم یعنی به‌هم‌ریختگی جمله سؤال‌کننده و خارج شدن از منطق نثر جلوگیری می‌شد.

دور از کاستیها و مواردی که ذکر شد، در کل «کار نویسنده» کتابی است خواندنی و سودمند و از این جهت همت و کوشش آقای احمد اخوت در ترجمه آن قابل تقدیر و ستایش است.

شعر می‌چرخد. ترجمه برخی از مصاحبه‌ها قابل تقدیر است و در کل برای اهل فن مفید و خواندنی است. اگرچه بعضی از مصاحبه‌ها خسته‌کننده است، آن هم بدین خاطر که بیشتر حدیث نفس و منعکس‌کننده اوضاع و احوال روزمره نویسنده است تا ابراز نظریه‌های ادبی ایشان مانند مصاحبه جیمز تربر که بیشتر نشان‌دهنده خاطرات شخصی اوست. همچنین گفتگوی رابرت فراست که گویی در این مصاحبه حرفی برای گفتن نداشته است. حرف‌های تی.اس.الیوت، جان دوس پاسوس، و ویلیام فاکنر از بهترین گفتگوهای این مجموعه است. تنها مصاحبه‌ای که ارزش چندین بار خواندن را دارد، نظرات میلان کوندرا است که در واقع بخش مهم کتاب «کار نویسنده» را تشکیل می‌دهد. ناگفته نماند که صحبت‌های ارنست همینگوی در شماره‌های پیشین مجله سروش توسط آقای محسن سلیمانی ترجمه و چاپ شده است. نکته‌ای که در ترجمه کتاب به چشم می‌خورد

مصاحبه‌هایی که موضوع آنها مقولات ادبی است، راهی است برای آشنا شدن با ادبیات معاصر، پیشرفته‌ها، خصوصیات، و احیاناً شیوه‌های کار نویسنده و شاعر. از آنجا که منتقدان آثار ادبی، اطلاعاتی در شأن نزول بعضی از آثار هنرمندان ندارند و نیز دیدگاه‌های آنان نسبت به هر اثری محدود به یافته‌های ذهنی و تجربیات خاص خودشان است، طبیعتاً نسبت به بعضی از زوایا و موقعیت‌های کشف ناشده سرزمین ذهن هنرمندان و گستره اندیشه ایشان بی‌اطلاع می‌مانند. بسیاری از این گره‌ها از طریق مصاحبه با هنرمندان گشوده می‌شود. چرا که هنرمند بهتر از منتقد، خواننده را با ابعاد فکری و هنری خویش آشنا می‌کند و چراغ‌های متعددی را سر راه جستجوگران برای درک هر چه بهتر آثار خود قرار می‌دهد. شاید خیلی از خصوصیات زندگی، معاشرت و حشر و نشر هنرمندان با دیگران و همچنین شیوه نگارش و خلق پدیده‌های هنری آنان برای خوانندگان قابل تأمل باشد.

«کار نویسنده» کتابی است حاوی ده مصاحبه که تی.اس.الیوت، خورخه لوئیس بورخس، از رایانند، جیمز تربر، جان دوس پاسوس، ژرژسیمنون، ویلیام فاکنر، رابرت فراست، میلان کوندرا، و ارنست همینگوی از جمله مصاحبه‌شوندگان این مجموعه هستند که آقای احمد اخوت آن را ترجمه کرده است و به همت «نشر فردا» در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. این کتاب گلچینی است از مصاحبه‌هایی که مجله ادبی «پاریس ریویو» تاکنون منتشر کرده است که «انتشارات پنگوئن» آنها را در پنج جلد تحت عنوان «کار نویسنده» عرضه کرده است.

اکثر موضوعات کتاب حول محور ادبیات کلاسیک و مدرن، اعم از قصه، داستان، رمان، و

